

PUTİN'İN BRICS MESAJI ANALİZİ

Azra Betül ÖZTÜRK¹

BRICS'in genişlemesi ve Türkiye'nin katılımı, Putin' in 18 Ekim' de '*Üye olmak isteyenlere kapımız açık*' demesi ile birlikte gündeme manşet olarak düşmüştür. BRICS nedir? BRICS ya da tam açılımı ile Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika Cumhuriyeti' nin İngilizce baş harflerinden oluşan terim; bu ülkelerin ekonomik iş birliklerini kastetmek amacıyla kullanılan bir terimdir. Öncelikle dört ülkenin ekonomik anlamda birlik olmasıyla kurulan bu iş birliği (BRIC) 2011' den bu yana Güney Afrika Cumhuriyeti' nin de katılması ile birlikte BRICS adını almıştır. Ayrıca bu beş ülkenin hepsi de G20 üyesi ülkedir. 2018 yılı ile itibaren bu beş ülke toplamda 18 trilyon dolar gayri safi yurt içi hasıla ya sahiptir. Bu rakam 2018 yılı içerisinde dünya üzerinde üretilen tüm mal ve hizmetlerin değer toplamının yaklaşık %23.2' sini oluşturmaktadır. Hızla büyümekte olan ekonomileri ile göz dolduran bu ülkeler iyi eleştirilerin yanı sıra kötü eleştirilere de konu oldular. BRICS ülkeleri arasındaki ilkeler; eşitlik, karşılıklı olarak devlet işlerine karışmama ve ortak fayda üzerine kuruludur. Ayrıca Türkiye, potansiyel BRICS üyesi ülkelerinden biridir.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, BRICS grubuna üye olmak isteyen her ülkenin gruba katılmak için davet edileceğinden bahsetmesiyle akıllara 22 Ekim' de Rusya' nın Kazan kentinde yapılan zirvede "dünya barışına atıfta mı bulundu" gibi sorular ortaya çıkmaktadır. Putin' in Filistin Yönetimi Başkanı Mahmud Abbas' ı zirveye davet etmesi bu soruları onaylayan cevap niteliğinde olmuştur. Rus Lider, hem İsrail hem de Filistin liderleri ile temas halinde olduğunu ve iki devletli bir çözümü desteklediğini 18 Ekim' deki konuşmasında ifade etmiştir. Bununla ilişkili olarak Rusya – Ukrayna arasındaki savaşın sona ermesi de beklenebilir.

---

¹ Üsküdar Üniversitesi Siyaset Bilimi Ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) Bölümü 2.Sınıf Öğrencisi, Üsküdar Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi (ÜSSAM) Rusya ve Doğu Avrupa Çalışmaları Stajyeri

Putin, 22 Ekim 2024 tarihindeki zirvede BRICS'e dünya çapında 30 ülkenin iş birliği etmek amacıyla ilgi duyduğunu ve grubun daha da genişlemesi olası seçeneklerinin değerlendirileceğini söylemiştir. Dünyadaki çoğu ülkenin BRICS'e katılmasıyla ekonomik olarak ülkelerin BRICS ilkelerinden olan eşitlik ilkesine bağlı olarak dünya çapındaki enflasyonun önüne geçilebileceği düşünülmektedir.

Putin'in gazetecilere *'Kapılar açık kimseyi engellemiyoruz'* demesi zirvede gerçekleşecek olan bütün her şeyin medya ve dünya üzerinde şeffaf olacağını sinyallerini vermiştir. Bazı yorumcuların, ' Putin, BRICS ile Batı'ya karşı güçlü bir denge unsuru oluşturmaya çalışıyor' demesi ve Putin'in kapıların açık olup kimseyi engellemediği ifadesi Batı'ya, medya ve basın üzerinden çıkacak olan görüntülerle BRICS'in gün geçtikçe geliştiğini ve genişlediğini göstermek için yaptığını ortaya koyuyor.

Türkiye tarafından BRICS'e katılmak için başvuru yapıp yapmadığı konusunda resmi bir açıklama yapılmadı; ancak gruba katılmak istediği birçok kez ifade edildi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in dış politika danışmanı Yuri Uşakov, Eylül ayı başındaki açıklamasında, Türkiye'nin BRICS'e üyelik için başvuru yaptığını söylemişti. Rus haber ajansı Ria Novosti'nin haberine göre Uşakov, *"Türkiye tam üyelik için başvurdu. Bunu değerlendireceğiz"* dediği bilinmektedir. AKP Sözcüsü Ömer Çelik 3 Eylül'de yaptığı bir açıklamada konuyla ilgili bir soruyu şöyle yanıtlamıştır: *"BRICS'e üye olmak istediğimizi zaten Sayın Cumhurbaşkanı' mız çeşitli kez ifade etti. Bu konudaki talebimiz açıktır, bu süreç işlemektedir. Ama bununla ilgili somut bir gelişme yoktur."* Dışişleri Bakanı Hakan Fidan da 19 Eylül'de katıldığı bir yayında, Türkiye'nin BRICS üyeliğine ilgisi olduğunu teyit etmiştir. Bu bağlamda iki ülke liderleri arasında diplomatik görüşmelerde Türkiye'nin BRICS'e olası üyeliği görüşülmekte; ancak bu konuda resmi bir girişim olmadığı görülmektedir. Fakat son gelişmelerle birlikte iki lider (Recep Tayyip Erdoğan ve Vladimir Putin) Kazan'daki zirvede 24 Temmuz'dan beri ilk kez yüz yüze görüşmüşlerdir. Yüz yüze görüşme öncesi ise Kremlin Sözcüsü Dimitri Peskov, Türkiye'nin olası üyeliği ile ilgili konuşmuş; Peskov, 'Türkiye'nin NATO üyesi olmasının, BRICS üyeliği önünde engel değil' demiştir.

22 Ekim 2024 tarihinde Rusya'nın Kazan şehrinde gerçekleştirilen BRICS Zirvesi, Ukrayna – Rusya savaşının başlangıcından beri düzenlenen en büyük uluslararası etkinlik olmuştur. Batı'nın yaptırımlarıyla karşı karşıya kalma olasılıklarına rağmen BRICS'e katılmak isteyen Türkiye gibi ABD müttefiki ve NATO üyesi ülkelerin de söz konusu zirveye katılım gösterdikleri dikkat çekmiştir. Bununla birlikte Rusya'nın bu zirvede Batı'ya ve Amerika'ya

Ukrayna ile savaşta olmasından dolayı diğer ÷lkeler tarafından yalnız bırakılmayacağının işaretini verdiği dūřün÷lmektedir.

Rusya' nın Kazan kentinde yapılan BRICS zirvesi; ev sahibi Rusya, BRICS üyesi ÷lkeler, üye olma potansiyelindeki ÷lkeler ve diğer ÷lkeler açısından önemli bir gün olmuştur.

Kaynaklar

[BRICS: Katılan ÷lkeler Kazan'daki zirveden ne bekliyor? - BBC News Türkçe](#)

[BRICS Zirvesi: Erdoğan-Putin görüşmesinde neler konuşuldu? - BBC News Türkçe](#)